

Fælles sygdomsmekanismer bag hjerte- og demenssygdomme

Den amerikanske hjerteforening har udsendt en videnskabelig erklæring om sammenhængen mellem hjertesvigt, atrieflimren og koronar hjertesygdom og risikoen for kognitiv svækkelse og demens. Koronar hjertesygdom er en samlet betegnelse for hjertekrampe (angina pectoris) og blodprop i hjertet (hjerteinfarkt).



En ny videnskabelig erklæring fra den amerikanske hjerteforening leverer solid evidens for sammenhængen mellem hjerte- og hjernesundhed.

Den videnskabelige erklæring indeholder en omfattende gennemgang af forskningen i sammenhænge mellem hjerte- og demenssygdomme og leverer solid evidens for sammenhængen mellem hjerte- og hjernesundhed. Resultaterne understreger, at tidlig opsporing og behandling af hjertesygdomme også har en gavnlige afsmittende virkning på hjernens sundhedstilstand. Ifølge forskerne kan et stærkt fokus på kardiovaskulær (hjertekarmæssig) sundhed tidligt i livet forsinke debuttidspunktet og udviklingstempoet for kognitiv svækkelse senere i livet.

Inflammation og beta-amyloid

Det var i forvejen velkendt, at hjertets og hjernens funktion hænger sammen. Hjertesvigt (hjerteinsufficiens) kan fx medføre nedsat blodgennemstrømning, hvilket kan være skadeligt for hjernen, og en blodprop i hjernen kan under visse omstændigheder påvirke hjertets funktion.



Den foreliggende videnskabelige erklæring afdækker yderligere forbindelser mellem hjertet og hjernen med inflammation (betændelsesreaktioner) i en central rolle. Forskerne finder bemærkelsesværdige ligheder i de inflammatoriske reaktioner, der indgår i henholdsvis hjertesygdomme og kognitiv svækkelse.

Proteinstoffer, som er typiske for Alzheimers sygdom, især beta-amyloid, udgør en anden mulig fælles mekanisme. Nogle studier viser, at beta-amyloid også kan aflejres i hjertemusklen, især blandt patienter med nedsat pumpefunktion. Endvidere kan risikofaktorer for hjertekarsygdom som hypertension (forhøjet blodtryk) og diabetes påvirke hjernens evne til at håndtere og fjerne beta-amyloid.

Fælles dispositioner

Ud over overlappende sygdomsmekanismer bag hjerte- og demenssygdomme giver erklæringen også en status på den foreliggende viden om overlappende arvelige dispositioner for hjerte- og hjernesygdomme. Forskerne finder, at bestemte genetiske signaturer, der traditionelt har været knyttet til hjertesygdomme, også ser ud til at have sammenhæng med strukturelle ændringer i hjernen. Det vil sige, at man kan være født med en fælles genetisk disposition for at udvikle begge typer af sygdomme.

Selvom man har arveanlæg for både hjerte- og demenssygdomme, er slaget ikke nødvendigvis tabt på forhånd. Men man bør i givet fald allerede tidligt i livet være opmærksom på en sund livsstil og undgå uhensigtsmæssige vaner, der fx øger risikoen for hypertension, diabetes og forhøjet kolesterol. Det drejer sig især om de såkaldte KRAM-faktorer (kost, rygning, alkohol og motion). Herved kan man på længere sigt mindske risikoen for hjertekarsygdomme og for sygdomstilstande i hjernen, der kan medføre demens.

Erklæringen er publiceret i det videnskabelige fagtidsskrift *Stroke*.

Testai FD, Gorelick PB, Chuang PY, Dai X, Furie KL, Gottesman RF, et al. Cardiac Contributions to Brain Health: A Scientific Statement From the American Heart Association. *Stroke*, 2024 (Online ahead of print)

[PubMed](#)

AHA Scientific Statement Links Three Common Cardiovascular Diseases to Cognitive Decline, Dementia, *Medscape Medical News*, 18. Oktober 2024

[Medscape](#)

Oprettet: 22. oktober 2024